

לכבוד
וועד האגודה השיתופית
"מתיישבי כפר מנחם"

שלום רב,

הנדון: הצעות לתיקון תקנון האגודה בנושא "הרכב הוועד"

1. ביום חמישי האחרון, התקיימה אסיפה כללית, שעל סדר יומה בחירה באחד משלושה "מודלים להרכב הוועד" שנוסחו על ידי הוועד היוצא (לאחר מפגש עם חברי הקהילה). הוברר, כי הכוונה המקורית היתה לבחור במודל אחד, ולאחר מכן להביאו כהצעה לשינוי תקנון האגודה.
2. בדברי בפני האספה, עמדתי על כך ששלושת המודלים הינם "סקטוריאליים". כל המודלים נפתחים בהצהרת "שיריון" של 5 מושבים בוועד לתושבי ההרחבה ו- 5 מושבים בוועד לחברי הקיבוץ, כאשר השאלה שנותרה פתוחה היא כיצד יבחרו הנציגים הרלוונטיים לאיזו אותם 5 מושבים "משוריינים".
3. חשוב מכך, עמדתי על כך שהוראת שיריון מסוג זה אינה חוקית ודינה בטלות מדעיקרא. הסיבה לכך ברורה. כבר היום, מונים חברי האגודה שאינם חברי קיבוץ, כ- 300 מצביעים. לעומת זאת, חברי הקיבוץ מונים, למיטב הידיעה, בערך 190 חברים או למעלה מכך. המשמעות היא, שכוחו היחסי של חבר אגודה שאינו חבר קיבוץ לבחור במועמדים לוועד קטן (לפחות בשליש) מכוחו של חבר קיבוץ. זוהי פגיעה ישירה בעקרון השוויון לו מחויבת כל אגודה שיתופית, מכוח הדין הכללי ודיני החוזים (תקנון אגודה הוא כחווה בינה ובין החברים ובינם לבין עצמם).
4. לא מזמן, התייחס בית המשפט המחוזי בחיפה להוראה דומה בתקנון של אגודה שיתופית, וקבע לבטלה ביטול מלא ורטוראקטיבי, תוך שהוא מטעים:

"משמעות העיקרון "קול אחד לכל חבר" הינה שלכל קול של כל חבר באגודה יש משקל יחסי שווה.... תקנת הציבור משקפת את תפיסות היסוד של החברה. דומה שאין חולק על כך שעיקרון השוויון והעיקרון הנגזר ממנו - "קול אחד לכל חבר", הינם מעקרונות היסוד שעליהם מושתתת חברתנו. על שום כך, תקנה הסותרת את העקרונות האמורים סותרת הלכה למעשה את תקנת הציבור. " (הפ (חי) 80/04 בלון משה נ' "אגד" אגודה שיתופית לתחבורה בישראל)

5. עקרון המשקל היחסי השווה, נגזר גם מצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958. צו זה, שהינו דבר החקיקה הרלוונטי ביותר לניהול המוניציפאלי של היישוב קובע, שוועד מקומי ליישוב שיתופי יורכב משני סוגים של נציגים: חברי הוועד של האגודה החקלאית (הקיבוץ) וחברי וועד שאינם חברי הקיבוץ. הצו מוסיף וקובע כי מספרם היחסי של האחרונים יקבע לפי היחס שבין התושבים שאינם חברי קיבוץ לבין התושבים חברי הקיבוץ. ביישוב שלנו, היחס הוא 1.5, והפועל היוצא הוא שוועד מקומי על פי חוק, חייב לשמר את

היחס האמור. יתכן ואין פגם בכך שוועד האגודה ניכס לעצמו את סמכויות הוועד המקומי החוקי (תוך מה שהוגדר כ"ניוון" הוועד המקומי) אך יש פגם ברור בכך שוועד האגודה יבחר בניגוד ליחסיות שקבע חוק ספציפי שנועד להסדיר את העניין.

6. למען האמת, הופתעתי לראות כי מחד, איש מחברי הוועד, פרט ליחיעם יוגב, לא התנער מהצעות אלו, ומאידך, קמו דוברים אחרים, והבהירו שהדבר נעשה בדעה מיושבת ומוקדמת, כדי ש"לא תהיה כפייה" בין הקבוצות השונות ביישוב, וכי בבוא היום, ניתן יהיה, לכאורה, לבטל את ההוראה (תוך שהם מתעלמים, במכוון או מחוסר ידיעה, מדרך החתחתים הנדרשת לכך, ושתהפוך שינוי חוזר כזה של התקנון לבלתי אפשרי בפועל).

7. הדבר נשגב מבינתי. בטוחני כי ברור לכל מי שמצוי בעניין (ולצערי מדובר בקבוצה לא רחבה מספיק), כי תיקון התקנון כמוצע הוא בכייה לדורות, הכנסת פצצת זמן ללב העשייה הקהילתית שלנו, ומעשה שיהיה קשה מאוד להופכו. בדיני התאגידים (האגודה היא גם תאגיד) קרוי מהלך מסוג זה "גלולת רעל" ולא בכדי. זהו מעשה שנועד למנוע "השתלטות עתידית" על התאגיד. האם מישהו אכן חושש מ"השתלטות" של תושבי ההרחבה על היישוב? האם מישהו מחברי האגודה שלנו יכול, בכלל, "להשתלט" עליה?

8. תמוה במיוחד בעיני הוא הדבר הבא: נראה, שכלל לא מדובר ביוזמה של חברי קיבוץ. חברים אלו, בצדק, אינם "חוששים" מחבריהם תושבי השכונה. נראה, שהם בטוחים בכוונות הטובות. מי, אם כן, עומד מאחרי רעיון העיוועים הזה?

9. ככל שמדובר אכן במעשה מכוון, יש בכך ניצול של אי ההבנה של חלקים נרחבים בציבור ביחס למשמעות תיקון התקנון.

10. כחבר אגודה, אני דורש שההצעות לתיקון התקנון ינוסחו כך שלא תגולם בהם פגיעה ישירה בזכויות יסוד ובעקרונות מרכזיים. הליכה בעיניים פקוחות למהלך בלתי חוקי היא הפרת חובתו של הוועד כלפי האגודה.

11. מכיוון ונראה כי בכוונתכם לערוך הצבעה בקלפי בעניין זה (עניין בלתי תקין כשלעצמו), אני סבור כי יש צורך בטיפול דחוף בפנייתי זו.

12. פנייה זו הועברה לגבי דויטשמן על-מנת שתפרסמה בין כל חברי האגודה.

בכבוד רב,
יובל נחמני

העתק:
וועדת ביקורת